

Betr: reactie op concept - Notitie Reikwijdte en Detailniveau Hoogspanningverbinding 380Kv-netuitbreiding Noord-Holland-Noord (NRD)

Geachte heer, mevrouw,

Wij, de Stichting Behoud Waterland, hebben kennisgenomen van bovengenoemd concept.

Stichting Behoud Waterland (SBW) is een organisatie van liefhebbers van de regio Waterland. Wij beogen het landschap, de natuur en het leefklimaat van de regio Waterland te beschermen en te versterken. Onder regio Waterland verstaan we het grondgebied van de gemeenten Purmerend (incl. Beemster), Edam-Volendam, Landsmeer, Oostzaan, Waterland, Wormerland en het landelijk deel van stadsdeel Amsterdam-Noord. Zie verder onze website: <https://stichtingbehoudwaterland.nl/>

De netwerkuitbreiding is een langjarig en omvangrijk project, waaraan veel ecologen, technici en juristen en andere deskundigen intensief hebben gewerkt. Wij mogen reageren op slechts een onderdeel daarvan, namelijk het concept – NRD, waarin de kaders staan voor de milieueffectrapportage om de verschillende tracés te kunnen beoordelen. Wij zijn verheugd dat rekening wordt gehouden met natuur en landschap. Echter, we missen duidelijke grenzen. De prioriteit ligt vooral bij het faciliteren van de economie en minder bij de vergaande gevolgen voor het landschap en de natuur. Wij lichten dat hierna toe.

Prioritering economie

Wij begrijpen uit de inleiding op p. 19 dat de aanleiding van het project is, de groeiende vraag naar gebruik en transport van elektriciteit in Noord-Holland. De ontwikkeling van de totale vermogensvraag is schematisch weergegeven in het verslag van de werksessies op 7 en 13 november 2023 (zie bijlage). Wij concluderen daaruit dat de grootste toename van de vermogensvraag na 2024 wordt veroorzaakt door datacenters. Verder concluderen wij dat het sinds 2006 ontwikkelde Agriport A7 bijna één derde van alle elektriciteit gebruikt in héél Noord-Holland-Noord. Het is een bedrijventerrein van ongeveer 1.000 ha voor met name grootschalige glastuinbouw (430 ha kassen, waarvan 342 ha voor de teelt van tomaten) en datacenters. Hetzelfde schema is opgenomen in de Notitie Nut en Noodzaak, echter zonder aanduiding van de vraag naar elektriciteit door Agriport A7.

Onderhavig project past in het onlangs door het Centraal Planbureau genoemde scenario Markt, waarin de welvaarts groei centraal staat. Dit planbureau zegt daarover in haar Verkenning 'Kiezen voor later *Vier visies voor 2050*', oktober 2024: 'In dit scenario 'In het scenario Markt' staat materiële welvaarts groei centraal. In dit scenario is Nederland gemiddeld het rijkst, met een dynamische economie met veel internationale handel en een groeiende bevolking door veel migratie. Daarvoor betaalt de samenleving ook een prijs: er is meer ongelijkheid en de leefomgeving heeft te lijden onder vervuilende productie en druk op de ruimte door de economische activiteit en de bevolkingsgroei.'

Het project faciliteert de verdere ontwikkeling van Agriport A7. Of dat wenselijk is staat niet ter discussie, terwijl de gevolgen voor ons landschap desastreus zijn. (Mede) door Agriport A7 moet het elektriciteitsnetwerk worden uitgebreid in Noord-Holland. Inwoners van Noord-

Holland mogen slechts bedenkingen geven ten aanzien van de alternatieve tracés voor hoogspanningsverbindingen en nieuwe stationslocaties.

Bijna alle tracés lopen door Bijzonder Provinciale Landschappen. Dit zijn landschappen waarop we volgens de provincie extra zuinig moeten zijn vanwege hun bijzondere eigenschappen en waarde voor mens en dier. Ze lopen ook door Unesco-werelderfgoederen; landschappen die zo belangrijk zijn voor de wereld, dat we ze veilig aan toekomstige generaties willen doorgeven. Alle alternatieve hoogspanningstracés tasten deze landschappen enorm aan, terwijl de behoefte van mens en dier aan ruimte, groen en open landschappen alleen maar stijgt. SBW vindt dat vanuit de natuur en het landschap moet worden geredeneerd, welke ontwikkelingen de natuur en het landschap nog aan kunnen en wanneer het ophoudt.

Keiharde grenzen

Zoals gezegd zijn wij blij dat rekening wordt gehouden met natuur en landschap. Echter, nergens wordt een keiharde grens gesteld. Aantasting van de resterende open ruimte en weidevogelleefgebieden zijn voor ons duidelijke grenzen. Dus niet voldoende is als daarmee slechts 'rekening wordt gehouden'. Veel landschappen en leefgebieden voor dieren zijn immers door bebouwing en infrastructuur versnipperd en verkleind. De weidevogelstand is aanzienlijk afgenomen. Nederland is recent door de Europese Commissie opgeroepen de weidevogels beter te beschermen. Dat moet volgens Vogelbescherming Nederland nu echt gebeuren, voordat we onze weidevogels voorgoed verliezen.

Deze duidelijke grenzen betekenen dat de lichtblauwe en rode tracés niet in aanmerking komen voor de netwerkuitbreiding met 380kV-kabels. Het gele tracé evenmin, omdat deze eveneens door het Werelderfgoed De Beemster loopt, waarvan de openheid notabene een kernkwaliteit is.

In dit verband merken we op dat de landschappen, waardoor deze tracés lopen, van cruciaal belang zijn voor het toerisme en de recreatie. Bijvoorbeeld in de gemeente Waterland is ongeveer 15% van de werkgelegenheid afhankelijk daarvan. De effecten op recreatie en toerisme worden echter niet meegewogen in de MER.

Compensatie aantasting en herstel landschappen

Zoals wij hierboven al opmerkten, tasten alle tracés onze cultuurlandschappen aan. Daarom stellen wij voor in het plan/project MER als uitgangspunt op te nemen alle bestaande 150 kV-kabels te verwijderen en deze ondergronds aan te leggen. Wij hebben begrepen dat ondergrondse aanleg van nieuwe 150 kV-kabel tegenwoordig de norm is. Daarmee kan de aantasting van het landschap door de aanleg van 380 kV-kabels en stations worden gecompenseerd. Een tweede uitgangspunt moet zijn dat de 380kV-kabels zoveel mogelijk ondergronds moeten worden aangelegd.

Onderzoek tracé door wateren

In het geval desondanks het gele tracé de voorkeur verdient, dan verzoeken wij de mogelijkheid te onderzoeken de 380 kV-kabel door het Noord-Hollands Kanaal aan te leggen.

Wij hopen dat onze opmerkingen worden meegenomen.

Met vriendelijke groet,
Stichting Behoud Waterland
Rineke Neppelenbroek